

DDK-60-932/16/AKa

Warszawa, 05.12.2016 r.

Informacja o sposobie rozpatrzenia zawiadomienia

W związku z zawiadomieniem o podejrzeniu stosowania przez Raiffeisen Bank Polska S.A. praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów polegających na wykonywaniu umów zawierających postanowienie wpisane do rejestru klauzul niedozwolonych Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej „UOKiK”), działając na podstawie art. 100 ust. 3 w zw. z art. 86 ust. 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 184, ze zm., dalej „u.o.k.k.”) informuje, że nie posiada instrumentów do podjęcia działań w tym zakresie.

Muszę najpierw poinformować, że 17 kwietnia 2016 r. weszła w życie nowelizacja u.o.k.k., która uchylila dotychczasowy art. 24 ust. 2 pkt 1 dotyczący stosowania we wzorcach umów postanowień tożsamyh z wpisanymi do rejestru. Takie działanie przedsiębiorcy nie stanowi już w świetle obowiązujących przepisów praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów. Ta sama nowelizacja powierzyła Prezesowi UOKiK kompetencję do stwierdzania, że dane postanowienie wzorca umownego stanowi niedozwolone postanowienie umowne.

W tym miejscu pragnę jednak wyjaśnić, że w świetle orzecznictwa przez „stosowanie wzorca” rozumie się oferowanie go klientom, czyli zawieranie nowych umów z jego użyciem. Jeśli dany wzorzec umowny nie jest już oferowany konsumentom, nie można mówić o jego stosowaniu. Gdy przedsiębiorca usunął z treści dotychczas stosowanego wzorca umowy postanowienia uznane za niedozwolone, Prezes UOKiK nie może zarzucić mu stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na stosowaniu postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone, nawet jeśli takie postanowienia znajdują się w umowach, które nadal obowiązują i są wykonywane.

Z taką sytuacją mamy do czynienia w przypadku opisanym w zawiadomieniu. Z informacji posiadanych przez UOKiK wynika bowiem, że postanowienie umowne w zakresie sposobu ustalania kursu waluty związanego ze spłatą kredytu obecnie nie jest stosowane we wzorcach umów (kredyty walutowe poza wyjątkowymi sytuacjami w ogóle nie są już oferowane konsumentom w Polsce).

W konsekwencji o ewentualnej abuzywności postanowień umowy można mówić wyłącznie w odniesieniu do konkretnego stosunku umownego. Nic nie stoi na przeszkodzie, aby w postępowaniu sądowym zakwestionował Pan określone postanowienie umowy i wykazał, że spełnia ono przesłanki niedozwolonego postanowienia umownego, o którym mowa w art. 385¹ § 1 Kodeksu cywilnego („Postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy”). Przygotowując argumentację na uzasadnienie swej tezy, może Pan oprzeć się m.in. na postanowieniach wpisanych do rejestru. Należy przy tym dokładnie zapoznać się z uzasadnieniami wyroków, na podstawie których dane postanowienie zostało wpisane do rejestru, ponieważ tylko w ten sposób można poznać powody uznania postanowienia za abuzywne. Muszę też zaznaczyć, że rozpatrując sprawę, sąd nie jest w żaden sposób formalnie związany postanowieniami wpisanymi do rejestru (chyba że wpis do rejestru dotyczył tego samego wzorca stosowanego przez tego samego przedsiębiorcę).

Informuję również, że jeżeli przemawia za tym interes publiczny Prezes UOKiK może przedstawić sądowi rozpatrującemu indywidualny spór konsumencki istotny dla sprawy pogląd (zob. art. 31d ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów). Prezes UOKiK wydawał już takie poglądy w sporach dotyczących klauzul dotyczących przewalutowania zobowiązań z umowy kredytu we franku szwajcarskim. Jeśli więc, biorąc pod uwagę aktualny stan swego procesu z bankiem, uzna Pan za wskazane, by Prezes UOKiK przedstawił w tej sprawie swój pogląd, proszę zwrócić się do nas z takim wnioskiem. We wniosku proszę zamieścić sygnatury sprawy, oznaczenia sądu, wskazać strony sporu, dołączyć pisma procesowe, postanowienia, zarządzenia oraz wyroki sądu wydane w sprawie oraz o szczegółowe wskazanie, które kwestie powinny być przedmiotem analizy i opinii Prezesa UOKiK.

W każdym razie swych roszczeń wobec banku może Pan dochodzić wyłącznie na drodze polubownej lub w postępowaniu sądowym. Przed podjęciem kroków prawnych sugeruję skorzystać z usług adwokata lub radcy prawnego albo zasięgnąć porady którejś z instytucji świadczących konsumentom bezpłatną pomoc w sprawach indywidualnych. Są one uprawnione do podjęcia w imieniu konsumenta kroków prawnych, żądania od przedsiębiorcy wyjaśnień, a w ostateczności nawet wystąpienia przeciwko niemu na drogę sądową.

W pierwszej kolejności proponuję skontaktować się z Rzecznikiem Finansowym, który dysponuje obecnie zwiększonymi kompetencjami w zakresie pozasądowego rozstrzygnięcia sporów i szerszymi możliwościami pomocy indywidualnym konsumentom w ich sporach z instytucjami rynku finansowego. Biuro Rzecznika Finansowego mieści się w Warszawie w Al. Jerozolimskich 87, tel.: 22 333 73 26. Więcej informacji na stronie internetowej www.rf.gov.pl.

Federacja Konsumentów - organizacja wykonuje swoje zadania statutowe w szczególności poprzez prowadzenie poradnictwa prawnego na rzecz konsumentów, a także podejmowanie czynności w ramach ochrony prawnej konsumentów (np. reprezentowanie konsumentów w postępowaniach sądowych). Federacja Konsumentów obejmuje swoim zasięgiem całe terytorium Polski poprzez sieć 41 oddziałów terenowych, które wykonują pracę poradni konsumenckich.

Miejski (Powiatowy) Rzecznik Konsumentów - prowadzi bezpłatne poradnictwo konsumenckie, udziela informacji prawnej w zakresie ochrony interesów konsumentów, podejmuje w imieniu i na rzecz konsumentów interwencje, udziela pomocy konsumentom w kierowaniu spraw na drogę sądową oraz w ich prowadzeniu. Jednocześnie rzecznik konsumentów jest uprawniony do udzielania innych form pomocy w zakresie ochrony praw konsumentów, np.: występuje do przedsiębiorców w sprawach dotyczących stosowania niedozwolonych postanowień umownych czy też w sprawach nieuczciwych praktyk rynkowych. Przedsiębiorca, do którego zwrócił się rzecznik konsumentów, jest obowiązany (pod groźbą kary grzywny) udzielić mu wyjaśnień i informacji będących przedmiotem wystąpienia oraz ustosunkować się do uwag i opinii rzecznika.

Mam nadzieję, że uzna Pan przedstawione wyjaśnienia za przydatne.

Z poważaniem

Otrzymuje:

1)

2) a/a

z up. PREZESA
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
NACZELNIK WYDZIAŁU
Departamentu Ochrony Interesów Konsumentów

Maciej Szapliński